

TARTU ÜLIKOOL

Sotsiaalteaduste valdkond

Ühiskonnateaduste instituut

Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni eriala

Kätriin Avarlaid

**Kuidas õigustas peaminister Kaja Kallas sotsiaalmeedias Eesti poliitikat
seoses Venemaa sõjaga Ukrainas?**

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Sten Hansson, PhD

Tartu 2023

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. EMPIIRILISED JA TEOREETILISED LÄHTEKOHAD	6
1.1 Eesti poliitika seoses Venemaa sõjaga Ukrainas	6
1.2 Valitsuskommunikatsioon ja avalik diplomaatia sotsiaalmeedias	7
1.3 Õigustamisvõtted	9
1.4 Uurimisküsimus	13
2. MEETODID	14
2.1 Valim	14
2.2 Andmeanalüüsi meetod	14
3. TULEMUSED	17
3.1 Aegrida	17
3.2 Tulemuste analüüs	23
3.2.1 Ukraina toetamine	23
3.2.2 Koostöö NATO ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahel	28
4. JÄRELDUSED JA DISKUSSIOON	32
KOKKUVÕTE	35
SUMMARY	37
KASUTATUD KIRJANDUS	39
LISAD	45
Lisa 1. Töös kasutatud Kaja Kallase säutsude originaalversioonid	45

SISSEJUHATUS

2022. aasta 24. veebruaril algas Eesti iseseisvuspäeva hommik teisiti. Venemaa Föderatsiooni president Vladimir Putin kuulutas välja „sõjalise operatsiooni” ning andis Vene vägedele käsu Ukrainat rünnata. Poliitiline olukord oli ärev juba enne otseseid rünnakuid ning seoses sellega tuli maailma tipp-poliitikutest riigijuhtidel teha kiireid ja tõhusaid otsuseid, et tagada julgeolek kogu Euroopas, kuid eriti just NATO idablokis Ida-Euroopas.

Julgeoleku tagamiseks tehtavaid otsuseid tuleb valitsuspoliitikutel õigustada nii oma valijate, kui ka teiste riikide poliitikute silmis. Valitsejad kasutavad selleks õigustamisvõtteid ning mitmesuguseid suhtluskanaleid, sealhulgas sotsiaalmeediat.

Antud bakalaureusetöö fookuses on töö kirjutamise ajal kolmandat korda ametis olev Eesti Vabariigi 53. valitsuse peaminister Kaja Kallas. New York Times on nimetanud Kallase potentsiaalseks tulevaseks NATO peasekretäriks (Hankewitz, 2022) ning lisaks on Kallas oma ametiaja jooksul saavutanud märkimisväärset toetust üle kogu maailma. Samas ei ole tema populaarsus iseenesestmõistetav. Tal peab olema oma fenomen, sest sotsiaalmeedia platvormil Twitter on Kallasel seisuga 23. mai 2023 koguni 240,8 tuhat jälgijat. Näiteks president Alar Karisel on samal ajahetkel Twitteris vaid 53,8 tuhat jälgijat. Kusjuures Twitteri konto Twiplomacy (2023) andmetel on Kaja Kallas esikohal sellega, et ta on Venemaa sõjast säutsunud kõigist maailma riigijuhtidest enim (statistikast on välja jäetud Ukraina president Volodõmõr Zelenskõi). Talle järgnevad endine Suurbritannia peaminister Liz Truss, Kanada peaminister Justin Trudeau, Leedu president Gitanas Nausėda ning Ameerika Ühendriikide president Joe Biden (Twiplomacy, 2023).

Peaminister Kaja Kallase sotsiaalmeedia kommunikatsiooni puhul on märkimisväärne, et see on Twitteris ingliskeelne. Seega võib järeldada, et Twitteris ei suhtle ta mitte Eesti rahvaga, vaid rahvusvahelise auditooriumiga.

Peaministrid ning üldiselt (valitsus)poliitikud võivad püüda oma riigi välis- ja julgeolekupoliitika eesmärke saavutada muuhulgas sotsiaalmeedias tehtava „avaliku diplomaatia” kaudu. Avalik diplomaatia on vahend, mida valitsused kasutavad, et suhelda ja meelitada teiste riikide avalikkust, mitte ainult nende valitsusi (Nye, 2008). Avalik

diplomaatia püüab meelitada, juhtides neile potentsiaalsetele teemadele tähelepanu ringhäälingu, kultuuriekspordi toetamise, vahetuste korraldamise ja muu sellise kaudu (Nye, 2008).

Lisaks avalikule diplomaatiale peaks hea mõjutamisstrateegia sisaldama ka pehme jõu elemente. Pehme jõud on võime mõjutada teisi, et saavutada soovitud tulemusi pigem külgetõmbe, kui sunni või tasu kaudu (Nye, 2008). Riigi pehme jõud toetub selle kultuuri, väärtuste ja poliitika ressurssidele (Nye, 2008). Avalik diplomaatia on nutika jõu arsenalis oluline tööriist, kuid tark avalik diplomaatia eeldab kodanikuühiskonna rolli mõistmist pehme jõu loomisel (Nye, 2008).

Sõjaolukorras ei pruugi peaministri ingliskeelsed säutsud olla suunatud läbi avaliku diplomaatia ainult teiste riikide avalikkustele, vaid ka teiste maailma riikide liidritele ja otsustajatele, sealhulgas tema väliskolleegeidele ehk muude riikide peaministritele ja presidentidele (antud juhul näiteks USAs ja Prantsusmaal), et mõjutada neid tegema valikuid, mis ühtivad säutsu autori vaadetega.

Kuna kõik Euroopa riigid ei näe Venemaa agressiooni lahendamisel sarnast viisi, näiteks ei suudetud kokku leppida, millises ulatuses agressiooni puhul peaks Venemaad sanktsioneerima (Kivil, 2022), siis tõenäoliselt on Kallas mõelnud oma säutse tehes ka välisriikide juhtidele, et vältida suuremaid konflikte Euroopa, NATO ja ÜRO tasandil ning eesmärgiga saavutada ühine arusaam, kuidas Venemaa alustatud sõjale reageerida ja Ukrainat abistada. Kuna Eesti asub geograafiliselt agressorriigi kõrval ning on oma ajaloos näinud perioode, kus Venemaa ka Balti riike, sealhulgas Eestit, on okupeerinud, siis on just idaeurooplaste nägemus ja kogemused antud sõjaolukorras olulised. Kallasel kui Eesti peaministril on võime jagada eestlaste kogemust laiemalt ning seeläbi muutes tõenäolisemaks koos teiste Euroopa riikidega suurte ning oluliste sammude tegemist.

Kaja Kallas ei ole Eestis siiski pelgalt peaminister, vaid ka Eesti populaarseima partei (reiting seisuga 21.05.2023 24% (ERR, 2023)), Reformierakonna esimees. Seetõttu ei saa Kallas oma kommunikatsioonis lähtuda vaid isiklikest vaadetest, vaid peab oma väljaütlemiste puhul jälgima ka seda, et need oleksid kooskõlas erakonna vaadetega. Lisaks on Eestis koalitsioonivalitsused, kus valitsuse moodustavad mitu erakonda ning nemad peaksid oma otsuseid langetama konsensuslikult. Samas kipuvad (pea)ministrid mõnikord oma

sotsiaalmeediakanalites rohkem esindama oma erakonna vaateid, mitte valitsuse kui terviku omasid.

Valitsuse ning ühtlasi ka peaministripartei Reformierakonna ühtne seisukoht oli Venemaa presidendi Vladimir Putini korraldatud sõda hukka mõista. Kallase eesmärk seoses sõjaga on määrata Venemaale võimalikult tugevad sanktsioonid, et Venemaa lõpetaks pealetungi ning toob ERR-ile antud intervjuus välja: „*Kuni Ukraina pole sõda võitnud, pole sanktsioonid olnud piisavad*” (Rannamäe, 2022). Samuti ütles ta konkreetselt välja, et mõistab hukka president Putini tegutsemisviisi: „*Putin peab maksma ka varasemate kuritegude eest: ta ründab tsiviilelanikke ja see on sõjakuritegu. Putin ei tohi seda sõda võita*” (Kuusk, 2022).

Oma bakalaureusetöös uurin, **milliseid õigustamisvõtteid kasutas peaminister Kaja Kallas Twitteris Eesti julgeolekupoliitikast kirjutades kaks nädalat enne suuremahulist Venemaa sissetungi Ukrainasse 24. veebruaril 2022 ning sõja esimese kuu jooksul.** Selleks kasutan diskursusanalüüsi meetodit, mida rakendan analüüsiks Kallase kuue nädala vältel loodud Twitteri säutsude peal.

Hakkan tuvastama ja analüüsima säutsudest õigustusvõtteid toetudes Hanssoni ja Page'i (2022), Van Leeuweni (2007) ning Reyes'i (2011) loodud analüüsiraamistikele.

1. EMPIIRILISED JA TEOREETILISED LÄHTEKOHAD

1.1 Eesti poliitika seoses Venemaa sõjaga Ukrainas

Poliitika põhisisuks on paljusid inimesi puudutavate otsuste langetamine. Sõja kontekstis on oluline, milliseid otsuseid teevad võimulolijad, et lahendada sõjaline konflikt.

Ukraina sõja alguses kehtis Eestis riigikogus heaks kiidetud dokument „Eesti julgeolekupoliitika alused” (2021), mis ütleb: „Eesti julgeolekupoliitika eesmärk on kindlustada Eesti Vabariigi iseseisvus ja sõltumatus, eesti rahvuse, keele ja kultuuri kestmine, territoriaalne terviklikkus, põhiseaduslik kord, elanikkonna turvalisus ja ühiskonna toimimine.”

Samas dokumendis (Vabariigi Valitsus, 2021) tuuakse välja ka tegevussuunad peaesmärgi saavutamiseks: „Peaesmärgi saavutamiseks tuleb:

- säilitada rahvusvahelisel õigusel ja ÜRO põhikirjal põhinev maailmakord;
- tagada demokraatial, õigusriigi põhimõtetel ja inimõigustel põhineva väärtusruumi üleilmne mõju ja tugevus ning kinnistada sellele väärtusruumile tuginevat identiteeti;
- süvendada NATO ja Euroopa Liidu liikmesriikide solidaarsust, seda ka julgeolekuprobleemide lahendamisel.”

Oma New York Timesis ilmunud arvamusartiklis toob Kallas (2022) välja põhimõtted või eesmärgid, mida maailm seoses Ukrainas toimuva sõjaga jälgima peaks:

- 1) peame Ukrainat aitama igal võimalikul viisil;
- 2) peame agressorile näitama, et oleme valmis end kaitsma ja vajadusel võitlema;
- 3) peame halvama Kremli sõjamasina. Venemaa tuleb majanduslikult desarmeerida, et takistada Putinil sõja edasist laiendamist;
- 4) peame aitama sõja eest põgenevaid ukrainlasi.

Vastavalt nendele neljale põhimõttele toimis ka uuritava perioodil ametis olnud Vabariigi Valitsuse 51. koosseis. Töö kirjutamise ajal ametis olevad 52. ja 53. valitsus on jätkanud samal kursil. Valitsused on ühel nõul, et Venemaad tuleb sanktsioneerida ning maha on peetud hulgaliselt kohtumisi liitlastega ühiste sammude paikapanekuks. Samuti on Eesti toetanud Ukrainat nii sõjalise kui ka humanitaarabiga. 2023. aasta jaanuaris teatas valitsus, et

toetab Ukrainat seni suurima koguse sõjalise abiga, mis sisaldab kaudtule- ja tankitõrjerelvi ning ka laskemoona kokku 113 miljoni euro väärtuses (Vabariigi Valitsus, 2023). Eesti sõjaline abi Ukrainale suurenes sellega 370 miljoni euroni ehk veidi enam kui 1 protsendini Eesti sisemajanduse kogutoodangust (Vabariigi Valitsus, 2023). Lisaks Ukraina abistamisele suurendati minu uuritava perioodil ka kaitsekulutusi, kui Valitsus eraldas riigi kaitsevõime ja laiapidse riigikaitse tugevdamiseks üle poole miljardi euro (Vabariigi Valitsus, 2022f).

1.2 Valitsuskommunikatsioon ja avalik diplomaatia sotsiaalmeedias

Poliitilise kommunikatsiooni üheks oluliseks osaks on valitsuskommunikatsioon. Kui võimukandjad, näiteks peaministrid, suhtlevad avalikkusega, siis teevad nad seda peamiselt kahel eesmärgil: (1) rakendada oma täidesaatvat võimu, mõjutades inimeste käitumist käskude, palvete ning muu mõjutamistehnikaga ning (2) võimust kinni hoida ja esitleda end positiivses valguses, näiteks õigustades, kiideldes ning meelitades (Hansson, 2017).

Suurte kriiside, sealhulgas sõdade korral on valitsusel oluline tagada rahvusvahelise avalikkuse toetus kriiside lahendamist puudutavatele otsustele. Seega püüavad valitsejad mõjutada ka inimesi (ning sealhulgas valitsusi) teistes riikides. Selleks kasutatakse avalikku diplomaatiat. Avalikule arvamusele suunatud diplomaatia võib muutuda tulemuste seisukohalt sama oluliseks kui traditsiooniline salastatud diplomaatiline suhtlus juhtide vahel (Nye, 2008).

Avalik diplomaatia on vahend, mida valitsused kasutavad oma ressursside mobiliseerimiseks, et suhelda ja meelitada teiste riikide avalikkust, mitte ainult nende valitsusi (Nye, 2008). Avalik diplomaatia püüab meelitada, juhtides neile potentsiaalsetele ressurssidele tähelepanu ringhäälingu, kultuuriekspordi subsideerimise, vahetuste korraldamise ja muu sellise kaudu (Nye, 2008).

Oma poliitiliste otsuste kohta käivate õigustuste esitamiseks kasutavad valitsusliikmed ühe kommunikatsioonikanalina sotsiaalmeediat. Valitsusasutuste sotsiaalmeediakanalite, näiteks Twitteri kasutamine, võib täita mitmeid funktsioone, sealhulgas teabe edastamine poliitikate ja tegevuste kohta, kodanikelt sisendi või tagasiside otsimine ning lisaks on tegu ka valitsusele soodsa mainekujundusvõimalusega (DePaula jt., 2018).

Twitter on populaarne sotsiaalmeedia platvorm, millel on 353,9 miljonit aktiivset kasutajat üle kogu maailma (Statista, 2023). Keskkonnas saab igaüks luua lühikesi postitusi, mille maht peab jääma 280 tähemärgi sisse. Tegu on populaarse kanaliga, kus avaldada enda arvamust ning kaasa rääkida päevakajalistel teemadel. Seepärast on see mugav koht just poliitikute jaoks, sest neil on võimalus kaasa rääkida sellises mahus ja teemadel nagu nad ise soovivad ning ei pea vaid jääma lootma sellele, et ehk ajakirjanikud nende arvamust meedias kajastaksid.

Sotsiaalmeedial on rahvusvahelises poliitikas üha olulisem roll. Valdav osa ÜRO liikmesriikidest ja välisministeeriumitest omavad Twitteri kontosid, mis näitab, kuidas teabe kiirus ja juurdepääs digitaalsete tööriistade kaudu on tavapärase diplomaatiliste strateegiate vajalik osa (Duncombe, 2018). Twitterisse postitatud säutsud ja pildid võivad esile kutsuda tugevaid reaktsioone, mis võivad õhutada või süvendada poliitilisi kriise (Duncombe, 2018).

Poliitikute sotsiaalmeediakasutuse üheks eesmärgiks võib olla soov jõuda ajakirjanikeni. Twitterist on saanud kiire, mugav ja tõhus kanal ajakirjanikele, kes otsivad uudiseid ja teavet (Broersma jt, 2013). Ajakirjanikud koguvad tänapäeval üha enam teavet veebist ja lisavad selle ajakirjanduslikku konteksti (Broersma jt, 2013). Moodsas ühiskonnas on poliitikute vastastikuse suhtluse kaudu ajakirjanikega saanud nii tegijad kui ka allikad, seega kasutavad ajakirjanikud poliitikeid kui allikaid uudiste tegemisel (Ekman jt, 2015).

Ministrid, eriti peaministrid, ei esinda oma sotsiaalmeediakommunikatsioonis mitte vaid oma juhitavat riiki ja selle valitsust, vaid ka oma erakonda ja iseennast. Seetõttu on valitsusliikmete sotsiaalmeediakommunikatsiooni näol tegemist ametliku valitsuskommunikatsiooni ning erakondliku valimiskommunikatsiooni omalaadse segunemisega. Koalitsioonierakonnad peavad ühildama kaks konkureerivat loogikat: nad peavad näitama ühtsust, et koos valitseda, aga samas rõhutama ka omaenda profiili, et valimistel edu saavutada (Sagarzazu jt, 2017).

1.3 Õigustamisvõtted

Van Leeuwen (2007) on iseloomustanud õigustamist ehk legitimeerimist kui õigustust mingile teguviisile – „miks me peaksime seda tegema?” või „miks me peaksime seda tegema sel viisil?”. Võimukandjad püüavad õigustada oma otsuseid, kasutades selleks erinevaid legitimeerimisstrateegiaid ehk õigustusvõtteid (Hansson ja Page, 2022).

Õigustamise käigus põhjendavad kõnelejad teatud tüüpi sotsiaalset käitumist. Õigustamine tähendab argumentide esitamist, mis selgitavad sotsiaalseid tegevusi, ideid, mõtteid, deklaratsioone jne (Reyes, 2011). Enamikul juhtudel otsib legitimeerimis- või õigustamisakt vestluskaaslase toetust ja heakskiitu (Reyes, 2011). Heakskiidu otsimine võib olla ajendatud erinevatest põhjustest: võimu saavutamine või säilitamine, ühiskondliku aktsepteerimise saavutamine, kogukonna suhete parandamine, populaarsuse või kuulsuse saavutamine jne (Reyes, 2011).

Järgnevalt teen ülevaate varasemas kirjanduses käsitletud peamistest õigustamisvõtetest (Van Leeuwen, 2007; Reyes, 2011; Hansson ja Page, 2022), kuhu olen hiljem juurde lisanud võtte ilmestamiseks Kaja Kallase säutsu oma uuritud andmetest.

Poliitikud võivad oma otsuseid või käitumist õigustades rõhuda **üksikute poliitikakujundajate isiklikule autoriteedile**. Nendel juhtudel on vastus küsimusele „miks” lihtsalt „sest [autoriteet] nii ütleb” (Hansson ja Page, 2022). Selle alla lähevad ka need näited, kus Kallas toob välja, et kohtub tähtsate maailma liidritega. Näiteks 22. veebruaril tehtud postitus: „*Telefonikõne Ursula von der Leyeniga arutamaks koheseid samme peale Venemaa sissetungi Ukrainasse: Euroopa annab rohelise tule uutele Venemaa vastastele sanktsioonidele. Oleme valmis uue sanktsioonide paketiga agressiooni eskaleerumise korral. Samuti tervitan Olaf Scholzi otsust Nord Stream 2 projekti edasisi käike*” (Kallas, 2022).

(Poliitiliste) organisatsioonide kollektiivset autoriteedile toetuvat õigustamist ilmestavad viited kollektiviseeritud osalejatele, nagu näiteks riigid, parlamendid või valitsused võimuallikatena (Hansson ja Page, 2022). Need võivad jätta mulje, et õigustus on laiemalt aktsepteeritud ja selle taga on suurem jõud (kuna see ei tulene ainult ühelt isikult) ja samal ajal hajutab see vastutust paljude inimeste vahel (kui parlament midagi „ütleb”, ei ole see

omistatav konkreetsele isikule) (Hansson ja Page, 2022). Nendel juhtudel annab argumendile kaalu see, et „nii teevad ka teised [organisatsioonid]” (Hansson ja Page, 2022). Organisatsioonide kollektiivset autoriteeti ilmestab Kaja Kallase 27. veebruaril postitatud säuts: „*Euroopa Liit astus just ajaloolised sammud. Esimest korda tarnitakse rünnatavale riigile #Ukrainale relvasid. Kogu ELi õhuruum on agressorlennukitele suletud. Pole enam #SWIFTi #Venemaa pankadele + keskpanga varad on külmutatud. Me ei peatu enne, kui Putini sõda peatub. #SeisaUkrainaga*” (Kallas, 2022).

Umbisikuline reeglitest või dokumentidest tulenev õigustamine toimub siis, kui vastus „miks“-küsimustele on „sest [leping, akt, arve, paber, tehing, skeem, leping, plaan] ütleb nii” (Hansson ja Page, 2022). Seega on paljudel õigustamise juhtudel kirjalikel dokumentidel justkui isikuline osalus (Hansson ja Page, 2022). Näiteks Kallase säutsudest ilmestab seda säuts: „*Otsus tunnustada #Ukraina Donetsk ja Luganski oblasteid iseseisvatena oleks Kremli poolt tõsine eskalatsioon. See oleks selge ja ränk rahvusvahelise õiguse ja Ukraina territoriaalse terviklikkuse rikkumine. Donetsk ja Lugansk on ja jäävad Ukraina koosseisu. See otsus lõpetaks ka Minski kokkulepped. Öeldes „ei” Minski kokkulepetel põhinevale poliitilisele lahendusele, sulgeb Kreml ukse diplomaatiale ja loob ettekäände sõjaks.*” (Kallas, 2022). Säuts on loodud 21. veebruaril ja kujutab Minski kokkulepet kui autoriteetset dokumenti, mille rikkumine on ebaseaduslik.

Autoriteedile rõhumise asemel võib tegevussuunda õigustada viidates selle **eesmärgipärasusele** (Hansson ja Page, 2022). Sellel juhul on vastuseks küsimusele miks midagi tehakse viide konkreetsetele eesmärkidele või mõjudele, mida läbi tegevuse saavutatakse (Hansson ja Page, 2022). Kallas tegi seda näiteks 6. märtsil, kui postitas oma Twitteri seinale: „*Meie fookuses on: 1. #Ukraina maksimaalse toetuse andmine. 2. Agressori isoleerimine vabast maailmast ja Putini sõjamasina peatamine. 3. Ettevalmistus tõsisteks sammudeks omaenda kaitse tugevdamisel. 2/2*” (Kallas, 2022).

„Rahva tahte” apelleerimist võib käsitleda nii kollektiivse autoriteedi kui ka eesmärkide poole pöördumise alaliigina: nendes legitimatsioonides võib „rahvast” vaadelda kui kollektiivset tegutsejat, kes annab valitsuse tegevusele loa, austades samal ajal rahva tahet (Hansson ja Page, 2022). Nendel juhtudel rõhutakse sellele, et „rahvas tahab nii” (Hansson ja Page, 2022). Ka Kaja Kallas rõhus rahva tahte, kui kommenteeris oma Twitteri seinal 26. veebruaril Tallinnas Vabaduse väljakul toimunud meeleavaldust: „*Kümned tuhanded*

inimesed kogunesid #Tallinna Vabaduse väljakule #Ukrainat toetama. Sarnased üritused toimuvad üle Eesti. Valitsev sõnum oli puhas armastus ja täielik kindlus: vaba ja demokraatlik Ukraina võidab. Elagu Ukraina! #SeisaUkrainaga” (Kallas, 2022).

Ajasurvele apelleerides öeldakse, et midagi tuleb teha „enne kui on liiga hilja” või lihtsalt sellepärast, et „on aeg” (Hansson ja Page, 2022). Nendel juhtudel viidatakse sellele, et asjaga on kiire ning võidakse kasutada väljendeid „kohe”, „kiiresti” või midagi taolist (Hansson ja Page, 2022). Ka Kallas (2022) kasutab seda võtet oma säutsudes, näiteks 4. märtsil: „*#Zaporižžja tuumajaama vallutamine #Ukrainas on Putini sõja järgmise taseme jõhkruks. Mõistan selle kõige karmimalt hukka. Tuumarajatiste ründamine on avalikkuse terroriseerimise kuritegu. Venemaa peab nüüd peatuma ja tagama korraliku tuumaohutuse.*”

Antonio Reyes (2011) leiab, et **emotsioonidele** rõhumine võimaldab mõjutajal kallutada oma vestluskaaslaste või publiku arvamust konkreetsetes küsimustes. Teiste osapoolte negatiivne esitus ja nende isiksusele või tegevusele negatiivsete omaduste omistamine võimaldab kõnelejal luua loo või sündmuse kaks külge, kus kõneleja ja publik on „meie-rühmas” ning need, kes on kujutatud negatiivselt, moodustavad „nende rühma” (Reyes, 2011). Poliitikud saavutavad selle keeleliselt „konstruktiivsete strateegiate” abil, st ütlustega, mis moodustavad „meie” rühma ja „nemad” rühma teatud võrdlusaktide kaudu (Van Leeuwen jt, 1999). Üheks selliseks näiteks on 12. veebruaril loodud säuts Kaja Kallaselt (2022): „*Arutasime Saksamaa kantsleri Olaf Scholziga Euroopa julgeolekuolukorda. Rõhusime sellele, et Venemaa üritab meid viia tagasi aega, kus valitsemise juhtpõhimõtteks oli mõjutamine. See on miski, millele peame tugevalt vastu seisma.*”

Hüpoteetilisele tulevikule viitamine tähendab ohu kujutamist tulevikus, mis nõuab meie peatset tegutsemist olevikus (Reyes, 2011). Poliitilised osalejad rakendavad oma jõudu tuleviku poole pöördudes, kasutades konkreetseid keelelisi valikuid ja struktuure, näiteks tingimuslauseid (Reyes, 2011). Kallase (2022) säutsudest on üheks selliseks 21. veebruaril postitatud: „*Otsus tunnustada Donetsk ja Luganski oblasti #Ukrainas iseseisvatena oleks tõsine üleminek sõjale Kremli poolt. See oleks selge ja tõsine rahvusvahelise õiguse ja Ukraina territoriaalset terviklikkust rikkumine. Donetsk ja Lugansk on ja jäävad osaks Ukrainast. See otsus lõpetaks ka Minski kokkulepped. Öeldes „ei” Minski kokkulepetel põhinevale poliitilisele lahendusele, sulgeb Kreml ukse diplomaatiale ja loob ettekäände sõjaks.*”

Oma öeldu õigustamiseks kasutatakse ka ekspertide arvamust ehk **viidatakse asjatundlikkusele**, näitamaks publikule, et konkreetse valdkonna eksperdid toetavad poliitiku ettepanekut oma teadlike avaldustega (Reyes, 2011). See võte sarnaneb küllaltki palju autoriteedile viitamisega, kuid antud juhul on autoriteediks mõni teadlane või lihtsalt tugev ekspert omal alal.

Poliitikud püüavad näidata, et nende ettepanekuid ei ajendaks ainult isiklikud huvid. Nad esitlevad end näiteks oma valijate teenindajatena ja seetõttu legitimeerivad ettepanekuid kui **ühist hüve**, mis parandab konkreetse kogukonna tingimusi (Reyes, 2011). Seega püütakse ennast näidata altruistlikena. Reyes (2011) on ühe altruistliku näitena välja toonud lause USA president George Bushi 2007. aastal peetud kõnest: „*Me ei pea tegutsema ainult enda jaoks, vaid ka Iraagi inimeste jaoks.*”

Legitiimsust saab saavutada ka **viidates väärtustele**. Moraalse hinnangu legitimeerimine põhineb moraalsetel väärtustel, mitte autoriteedi poolt täiendava õigustusega öeldule (Van Leeuwen, 2007). Mõnel juhul kinnitatakse moraalset väärtust lihtsalt tülikate sõnadega, nagu „hea” ja „halb” (Van Leeuwen, 2007). Van Leeuwen (2007) toob veel välja, et moraalihinnangutele viitamine on äärmiselt raske ära tunda, sest ei ole olemas ühte keelelist meetodit selle tuvastamiseks, analüütik saab neid vaid ise oma kultuuriteadmiste põhjal leida.

Mütopoesia ehk narratiivide kaudu, milles premeeritakse häid ja karistatakse pahasiid tegusid, on samuti võimalik legitimeerimine saavutada (Van Leeuwen, 2007). Moraalijuttudes premeeritakse peategelasi seaduslike sotsiaalsete tavade või seadusliku korra taastamise eest (Van Leeuwen, 2007). Poliitilises kommunikatsioonis saame rääkida hoiatavatest juttudest, mis annavad edasi seda, mis juhtub, kui ei järgita sotsiaalseid tavasid. Nende „lugude” peategelased tegelevad hälbivate tegevustega, mis põhjustavad õnnetuid lõppusid. Twitteri kontekstis on tegu siiski pigem haruldase nähtusega, sest tegu on niivõrd lühikese formaadiga, et lugude jutustamiseks ruumi lihtsalt ei ole.

1.4 Uurimisküsimus

Olen uurimise alla võtnud peaminister Kaja Kallase Twitteri kommunikatsiooni Ukrainas toimuva sõja alguses, ajaperioodil 10. veebruar 2022 kuni 24. märts 2022 ehk kaks nädalat enne suuremahulist rünnakut Ukrainale ning üks kuu peale sõja algust. Antud ajaperiood on valitud just seetõttu, et tegu oli sõja kõige intensiivsema ja pingelisema perioodiga. Lähtuvalt sellest olen paika pannud ka uurimisküsimuse:

Milliseid õigustamisvõtteid kasutas peaminister Kaja Kallas Twitteris Eesti julgeolekupoliitikast kirjutades kaks nädalat enne suuremahulist Venemaa sissetungi Ukrainasse 24. veebruaril 2022 ning sõja esimese kuu jooksul?

Sellele uurimisküsimusele vastamiseks kogusin kokku kõik 220 säutsu Kallase Twitteri kontolt nimetatud perioodist ning toon analüüsitavates näidetes välja, milliseid õigustamisvõtteid peaminister kasutab ning mis teemadel ta sõna võtab.

2. MEETODID

2.1 Valim

Uuritaval perioodil, milleks oli 10. veebruar kuni 24. märts aastal 2022, postitas peaminister Kaja Kallas oma Twitteri seinale (@kajakallas, 2022) kokku 220 säutsu. 220-st olid 143 tema enda originaalsäutsud, 4 vastused kellegi teise säutsule ning 73 *retweedid*, ehk kellegi teise säutsu enda seinale jagamised. Oma bakalaureusetöös uurin peaminister Kallase originaalsäutse ehk minu valimi moodustavad uuritaval perioodil loodud 143 säutsu.

Kogusin Twitteri statistikat analüüsiva Vicinitas programmi abil kõik säutsud kokku ühte tabelisse, kus edasi hakkasin neid täpsemalt analüüsima: kas ja milliseid õigustamisvõtteid on kasutatud, mis teemal sõna võetakse ning mis keeles on säuts loodud.

Kuna kõik valimisse kuuluvad säutsud on inglise keeles, siis olen need tõlkinud eesti keelde. Tõlkes võivad mõned sõnastused originaalist veidi erineda ja seeläbi osa mõttest või tonaalsusest kaduma minna. Peaminister Kaja Kallas kasutab oma säutsudes ka hulgaliselt emotikone, mida mina oma bakalaureusetöös ei analüüsi. Olen näidetest emotikonid eemaldanud ning asendanud need vastavate sõnadega.

Kaja Kallase postitused rääkisid peamiselt päevakajalistest sündmustest. Ta jagas seal nii oma arvamusi sõjast, kui ka erinevaid kohtumisi näiteks oma väliskollegidega või ajakirjanikega. Sealhulgas ajakirjanikele antud intervjuud said mainitud mitmel korral. Muuhulgas andis Kallas sellel perioodil intervjuu näiteks Financial Timesile ja Politicole, mida oma sotsiaalmeedias eraldi esile tõi.

2.2 Andmeanalüüsi meetod

Kogutud andmete analüüsimist alustasin aegrea loomisest, kuhu lisasin nii poliitilised otsused ja sõjasündmused (info nende kohta pärineb nii Eesti kui ka välismaisest ajakirjandusest, samuti Vabariigi Valitsuse kodulehelt) kui ka peaministri säutsud. Taolise aegrea loomine on oluline, sest see võimaldab tuvastada ja näidata seoseid konkreetsete poliitiliste otsuste ja sündmuste ning Kallase sõnumite vahel.

Aegrida aitab mõista, kuidas reageeris peaminister sõjasündmustele ning millisel moel õigustas poliitilisi otsuseid. Ajajoon ei sisalda siiski kõiki sõjasündmuseid, vaid üles on märgitud vaid peamised neist ning lisaks need poliitilised otsused, mida on teinud tähtsad otsustuskogud nagu näiteks Euroopa Liit, Euroopa Komisjon, NATO, riigikogu või Vabariigi Valitsus. Samuti sisaldab ajajoon vaid neid säutse Kaja Kallaselt, mis lähevad kokku aktuaalsete sõjasündmustega.

Oma bakalaureusetöös kasutan diskursusanalüüsi meetodeid. Kuna uurin peaministri õigustamisvõtteid kirjas, siis on selle uurimiseks just diskursusanalüüs sobivaim viis, sest aitab vastata küsimusele, kuidas kasutavad inimesed keelt erinevates kontekstides. Analüüsis on kesksel kohal teksti lingvistiliste omaduste sotsiaalsed funktsioonid, vastatakse küsimusele, missugust rolli teksti detailid ja omadused kommunikatsioonis täidavad (Kalmus, 2015). See meetod võimaldab uurijatel avastada, kuidas keelekasutus mõjutab sotsiaalseid, poliitilisi ja kultuurilisi suhteid (Kalmus, 2015).

Diskursusanalüüs peab võtma arvesse seoseid lausungite, tekstide, žanrite ja diskursuste vahel, aga ka keeleväliseid muutujaid, nagu näiteks organisatsiooni ajalugu (Reisigl jt., 2009). Minu töö puhul on keeleväliseks muutujateks ajakohased meediakajastused reaalsest sõjasündmusest ning just seepärast ongi vajalik teha detailne aegrida, et mõista millise sündmusega säuts kokku käib.

Nagu ütleb ka sotsioloogia professor Veronika Kalmus (2015), siis diskursusanalüüsi tegemiseks ei ole nii-öelda valmisretsepte – enamasti tuleb uurijal välja arendada oma meetod ja analüüsitehnikad, lähtudes konkreetse uurimuse eesmärkidest, küsimustest ja andmetest. Oma bakalaureusetöös olen otsustanud kokku koguda kuuenädalase perioodi vältel tehtud postitused Twitterist ning otsin neist erinevate autorite poolt välja toodud õigustamisvõtteid.

Varasemalt olen välja toonud 12 erinevat õigustamisvõtet, mida säutsudest otsin:

1. üksikute poliitikakujundajate isiklikule autoriteedile rõhuv õigustamine;
2. (poliitiliste) organisatsioonide kollektiivsele autoriteedile toetuv õigustamine;
3. umbisikuline reeglitest või dokumentidest tulenev õigustamine;
4. eesmärgipärasusele rõhuv õigustamine;
5. „rahva tahte” rõhuv õigustamine;

6. ajasurvele rõhuv õigustamine;
7. emotsioonidele rõhuv õigustamine;
8. hüpoteetilisele tulevikule viitav õigustamine;
9. asjatundlikkusele viitav õigustamine;
10. ühisele hüvele viitav õigustamine;
11. väärtustele viitav õigustamine;
12. narratiivide kaudu õigustamine.

Õigustamisvõtete tuvastamiseks analüüsisin ükshaaval läbi kõik valimisse kuuluvad 143 säutsu ning tegin esmalt selgeks, kas säutsus õigustatakse midagi ning kui seda tehti, siis hakkasin otsima täpsemalt, millise õigustamisvõttega sisu kõige paremini kokku sobib.

Teen läbi ühe näite, kuidas säutsudest õigustamisvõtteid otsin. Võtan aluseks 12. veebruaril postitatud säutsu: *„Arutasime Saksamaa kantsleri Olaf Scholziga Euroopa julgeolekuolukorda. Rõhusime sellele, et Venemaa üritab meid viia tagasi aega, kus valitsemise juhtpõhimõtteks oli mõjutamine. See on miski, millele peame tugevalt vastu seisma.”* (Kallas, 2022). Sellest konkreetsest säutsust leiab kaks mõjutusvõtet.

1. **Üksikute poliitikakujundajate isiklikule autoriteedile rõhuv õigustamine.** Kuna Kallas toob välja, et arutas asja Olaf Scholziga, kes on Saksamaa kantsler, siis kaudselt viitab ta ka tema autoriteedile. Mainimine, et peaminister on kohtunud Saksamaa kantsleriga, suurendab ka tema enda autoriteeti, sest igapäev ei teki võimalust taolisteks aruteludeks, kuid tema jaoks on see tavaline.
2. **Emotsioonidele rõhuv õigustamine.** Selle võtte puhul on oma roll „meie-rühmal”, kes on justkui positiivne osapool ning samas eksisteerib ka „nende rühm”, keda on kujutatud negatiivselt. Antud säutsus tuleb tugevalt välja, et Euroopa on seal kangelaslik „meie” ning Venemaa mõjutav ja ajale jalgu jäänud „nemad”.

Mõnikord võib õigustamisvõtte tuvastamine olla küllaltki keeruline, kuna säutsud Twitteris on väga lühike formaat, siis pole sealsed õigustused alati „õpiku järgi” tehtud. Näiteks mütopoesia ehk narratiivide kaudu õigustamist on säutsudest peaaegu võimatu leida, sest 280 tähemärgi sees on üsna võimatu jutustada korralikku lugu ning ilmselt pole see olnud peaminister Kallasel ka eesmärk omaette.

3. TULEMUSED

3.1 Aegrida

Perioodil 10. veebruar kuni 24. märts 2022 postitas Kaja Kallas oma Twitteri kontol (@kajakallas, 2022) kokku 220 korral. 220-st olid 143 tema enda originaalsäutsud, 4 vastused kellegi teise säutsule ning 73 *retweedid* ehk kellegi teise säutsu enda seinale jagamised. Oma bakalaureusetöös uurin peaminister Kallase originaalsäutse ehk minu valimi moodustavad uuritaval perioodil loodud 143 säutsu.

Temaatilisel oli kõigist säutsudest vaid 14 sellist, mis ei rääkinud otseselt ega kaudselt Eesti julgeolekust või sõjast üldisemalt ehk kuue nädala jooksul võttis Kallas oma Twitteri kontol sõna julgeoleku teemadel 206 korda.

Minu uuritaval ajaperioodil toimus võtmetähtsusega sündmuseid pea igal päeval. Poliitilisi otsuseid tegid nii Eesti valitsus kui ka Euroopa Liit, NATO jne. Veebruaris ja märtsis kohtusid peaaegu igapäevaselt mitmed maailma riigijuhid ning tegid mitmesuguseid poliitilisi avaldusi. Sellel perioodil toimus esimene laiamahuline Venemaa sissetung Ukrainasse, kehtestas Euroopa Liit Venemaale esimesed sanktsioonid, Ida-Euroopa riigid alustasid Vene gaasist loobumist ja mitmed suurriigid nägid vaeva, et Ukraina olukorda parandada ning samal ajal Ukrainat paremini Euroopasse lõimida.

Aegreas kõrvutan aktuaalsed sõjasündmused ja poliitilised otsused vastava sisuga säutsudega. Aegreas on esitatud vaid osa kõigist Kallase säutsudest, valik on tehtud vastavalt säutsude sisule.

Tabel 1. Aegrida Ukraina sõjasündmustest ja sellega seotud poliitilistest otsustest ning peaminister Kaja Kallase säutsud originaalkujul.

Reaalsed sõjasündmused ning poliitilised otsused		Kaja Kallase säutsud
Venemaa ja Valgevene alustavad 10 päevalist militaartreeningut (Põlendik, 2022).	10.02	<i>„#Estonia is deeply grateful to #UK's unwavering commitment to the security of our region. I welcome @BorisJohnson's announcement to double the number of UK troops in Estonia in support of</i>

		<i>@NATO's #eFP. An important move for further bolstering our deterrence & collective defence."</i>
Venemaa Föderatsiooni president Vladimir Putin tunnustab Ukraina territooriumil asuvaid Donetskit ja Luganskit kui eraldiseisvaid vabariike (Nael, 2022a).	21.02	<i>„Decision to recognise Donetsk and Luhansk oblasts of #Ukraine as independent would be a serious escalation by Kremlin. It would be a clear and grave violation of international law and the territorial integrity of Ukraine. Donetsk and Luhansk are and will be part of Ukraine. This decision would also end the Minsk agreements. By saying "no" to a political solution based on the Minsk agreements, the Kremlin shuts the door on diplomacy and creates an excuse for war."</i>
USA saadab Balti riikidesse sõdureid (Peegel, 2022).	22.02	<i>„Phone call w/ president of European Commission @ursulavonderleyen on immediate steps after #Russia's blatant escalation in #Ukraine: #EU giving green light to new sanctions against Russia, ready w/ further sanctions package for escalating aggression. I also welcome Germany's president's @olafscholz's decision to pull plug on #NS2."</i>
Euroopa Liit kehtestab Venemaale esimese paketi sanktsioone (Krjukov, 2022).	23.02	<i>„EU sanctions now adopted. Took less than two days after triggered. Extensive, firm, speedy. Russian aggression doesn't and won't go unanswered, support for #Ukraine is stronger than ever. #StandWithUkraine"</i>
		<i>„I welcome @POTUS's decision to bolster USA military presence in the Baltics. Strong signal of unity & support. It is about deterrence in the face of challenges to security by #Russia's continued aggression & blatant violations of int' law. #StrongerTogether - thank you @JoeBiden."</i>
Venemaa alustab Ukraina pommitamist (ERR, 2022). Brüsselis toimub erakorraline Euroopa Ülemkogu kohtumine (Nael, 2022c).	24.02	<i>„I condemn in the gravest manner #Russia's large-scale military attack against #Ukraine. Aggression is a crime that demands the clearest international reaction and strong response. We are with Ukraine and the Ukrainian people at this dark hour. We #StandWithUkraine. Слава Україні!"</i>
		<i>„Emphasized in my #EUCO doorstep:</i> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>#Ukraine's plight is Europe's plight.</i> ● <i>#EU united: #Russia will pay a very heavy economic & political price.</i> ● <i>International community stands in solidarity and must support Ukraine: militarily, financially, politically."</i>

<p>Euroopa Liit kehtestab teise sanktsioonide paketi, sealhulgas ka sanktsioonid isiklikult Venemaa president Vladimir Putini vastu (Oja, 2022a).</p> <p>Prantsusmaa saadab Eestisse sõdureid juurde (Postimees, 2022).</p> <p>Toimub virtuaalne NATO tippkohtumine (Vabariigi Valitsus, 2022a).</p>	<p>25.02</p>	<p>„President @EmmanuelMacron announced today that France is sending combat aircraft & personnel to Ämari airbase to protect our skies as part of #BalticAirPolicing. France is also sending additional troops to Estonia under #eFP framework. #WeAreAllies @LamourouxEric”</p> <p>„Estonia is with you, @ZelenskyyUa and the brave people of #Ukraine. With our utmost political and practical support. Your Ukraine is our Ukraine. #StandWithUkraine”</p> <p>„At #NATOSummit, discussed Russian aggression against #Ukraine & implications on Euro-Atlantic security.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maximum assistance to Ukraine needed • Estonia continues to send Javelin missiles, ammunition, other military & humanitarian aid • #NATO must adapt its deterrence & defence posture”
<p>Eesti sulgeb oma õhuruumi Vene lennukitele (Ots, 2022).</p> <p>Tallinnas toimub Vabaduse väljakul meelevaldus Ukraina toetamiseks, kuhu koguneb üle 10 000 inimese (Mäekivi, 2022).</p>	<p>26.02</p>	<p>„#Estonia is banning Russian airlines from our airspace. We invite all EU countries to do the same. There is no place for planes of the aggressor state in democratic skies. #StandWithUkraine”</p> <p>„Tens of thousands of people gathered at #Tallinn's Freedom Square to support #Ukraine. Similar events across Estonia. The prevailing message was sheer love and utter resolve: free & democratic Ukraine shall prevail. Слава Україні! #StandWithUkraine”</p>
	<p>27.02</p>	<p>„The #EU just took historic steps. For the first time, supplying arms to a country under attack, #Ukraine. Whole EU airspace closed to aggressor planes. No more #SWIFT for #Russia's banks + central bank asset freeze. Won't stop until Putin's war stops. #StandWithUkraine”</p>
<p>Euroopa energiainistrid kohtuvad, et arutada Ukraina üleviimist Euroopa elektrivõrku (Tooming, 2022).</p> <p>Esimesed Ukraina sõjapõgenikud jõuavad Eestisse (Oja, 2022b).</p>	<p>28.02</p>	<p>„I welcome and call for support to the initiative of Commissioner @KadriSimson for emergency synchronisation of #Ukraine to our grid as quickly as possible. #StandWithUkraine”</p> <p>„#Estonia has always supported #Ukraine to join the #EU. Now the brave people of Ukraine are fighting for Europe & our common democratic</p>

Ukraina taotleb Euroopa Liidu liikmelisust (Oja, 2022c).		<i>values. It is our moral duty to grant Ukraine EU candidate country status. As @vonderleyen said yesterday, Ukraine is one of us and we want you in."</i>
	1.03	<p><i>„Welcomed both PM @BorisJohnson & @NATO SecGen @jensstoltenberg in Estonia today. This is a clear signal of unity, strong support and solidarity. Our unwavering message in this current crisis: we must stop #Putin's war and #StandWithUkraine."</i></p> <p><i>„Spoke to US @VP Kamala Harris on the phone:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• We're imposing severe costs on #Russia's & #Belarus's regimes for this inhuman war. Continuing close coordination</i> <i>• We are laser-focused on delivering aid to #Ukraine</i> <i>• Discussed how @NATO should adapt its presence in the Baltics"</i>
ÜRO nõuab Venemaa agressiooni lõppu, 5 riiki hääletavad selle vastu (Nael, 2022b).	2.03	<p><i>„#UN member states demanded today #Russia to stop its use of force and withdraw immediately from #Ukraine.</i></p> <p><i>Result 141 to 5 demonstrates Putin's unprecedented isolation on the global stage.</i></p> <p><i>#StandWithUkraine"</i></p>
Eesti Vabariigi valitsus toetab Ukraina liitumist Euroopa Liiduga (Vabariigi Valitsus, 2022b).	3.03	<p><i>„Ukraine is part of Europe, part of us.</i></p> <p><i>Today @EstonianGovt approved its official position to support #Ukraine's application to join the #EU.</i></p> <p><i>We must send a strong political signal: Ukraine is a European state and belongs in the EU. I'll ask European leaders to voice their support."</i></p>
Vene väed vallutavad Zaporizhja tuumajaama Ukrainas ning see paneb kogu Euroopa kartma tuumarünnakut (Nael ja Samost, 2022).	4.03	<p><i>„The shelling of #Zaporizhzhya nuclear plant in #Ukraine is next-level brutality in Putin's war.</i></p> <p><i>I condemn this in the strongest terms. Attacking nuclear facilities is a criminal act to terrorise the public.</i></p> <p><i>Russia must stop and ensure proper nuclear safety now."</i></p>
	6.03	<i>„Our focus will be on:</i>

		<p>1. Giving maximum support to #Ukraine. 2. Isolating the aggressor from the free world & stopping Putin's war machine. 3. Preparing for serious steps in strengthening our own defence. 2/2"</p>
Euroopa Komisjon plaanib aastaks 2030 loobuda Vene gaasi kasutamisest (Pruul, 2022).	8.03	<p>„Estonia endorses the action plan of the @EU_Commission to make Europe independent from #Russian fossil fuels before 2030. We need to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● cut-off from Russian gas, oil & coal ASAP; ● switch to renewables & become more energy efficient. <p>Read more: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1511"</p>
	9.03	<p>„My full speech @Europarl_EN: https://valitsus.ee/en/news/remarks-prime-minister-kaja-kallas-european-parliament...</p> <p>Bottom-line: we need to keep supporting those fighting for #Ukraine's independence. Our world will not return to the status quo ante and Russia's relationship with the outside world will be different.</p> <p>#StandWithUkraine"</p>
Prantsusmaal Versailles' toimub mitteametlik Euroopa Liidu riigi- ja valitsusjuhtide kohtumine (Vabariigi Valitsus, 2022c).	10.03	<p>„Arrived to #EUCO in Versailles, expecting to</p> <ul style="list-style-type: none"> ● agree on Ukraine clear European perspective, ● discuss additional ways to help Ukraine and isolate Kremlin ● phasing out our dependency on Russia's energy and how to boost our economy ● discuss how to bolster EU's defence capabilities"
	11.03	<p>„#EU leaders have given Ukraine the green light to move towards the EU membership.</p> <p>This is a united signal of support to #Ukraine.</p> <p>Ukraine belongs to the European family.</p> <p>#StandWithUkraine https://t.co/IjNyK3QHya"</p>
Ühendkuningriigi ühendekspeditsioonivägi korraldab liidrite	14.03	<p>„At the invitation of PM @BorisJohnson I'll be attending Joint Expeditionary Force leaders' meeting.</p>

<p>kohtumise, kuhu on kutsutud ka Kaja Kallas (Vabariigi Valitsus, 2022d).</p>		<p><i>We'll focus on further ways for #JEF nations to support #Ukraine and how to ensure security in our region.</i></p> <p><i>#StandWithUkraine</i> <i>https://t.co/5MRzLwWTgV</i></p>
<p>Ukraina ühendatakse kesk-Euroopa energiavõrku. Venemaa arvatakse Euroopa Nõukogust välja (Vogelberg, 2022).</p>	<p>16.03</p>	<p><i>„Positive news: #Ukraine's electricity grid has been synchronised to the Continental #European grid.</i></p> <p><i>This benefits energy security & deepens Ukraine & Europe integration.</i></p> <p><i>I am very thankful to @ENTSO_E, @EU_Commission, @KadriSimson for making this possible sooner than the scheduled 2023.”</i></p> <hr/> <p><i>„The image says it all.</i></p> <p><i>Yet another significant step that isolates the aggressor.</i></p> <p><i>Commend the strong decision by the Council of Europe.</i></p> <p><i>#StandWithUkraine”</i></p>
<p>Euroopa Parlament nõuab Ukrainale suures mahus toiduabi (Euroopa Parlament Eestis, 2022).</p> <p>Brüsselis toimub NATO tippkohtumine. Algab Euroopa Ülemkogu tippkohtumine (Vabariigi Valitsus, 2022e).</p>	<p>24.03</p>	<p><i>„Takeaway from #NATOSummit:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Our unity & support to Ukraine is firm.</i> ● <i>2% of GDP on defence must be the floor not the ceiling. Today Estonia decided to increase our spending to 2,5%.</i> ● <i>To defend @NATO territory, we need forward defence - including more NATO troops & air defence in Estonia.”</i> <hr/> <p><i>„Highlighted in #EUCO doorstep that we need to:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>work up further sanctions to dry up #Putin's war machine</i> ● <i>look at ways to reconstruct #Ukraine.</i> <p><i>My proposal: set up special third-party account to capture some of the payments for Moscow's oil and gas and use it to rebuild Ukraine.</i> <i>https://t.co/StnUUgraB4</i></p>

Allikas: Autori koostatud meediakajastuste ja Kaja Kallase Twitteri alusel.

3.2 Tulemuste analüüs

Kallase 220-st postitusest 143 olid tema enda mõtteavaldused, 4 olid vastused kellegi teise säutsule ning 73 *retweedid*. Peamiselt suhtleb ta teiste maailma liidritega, märkides oma postitustes ära ka poliitikuid kellega kohtub. Läbi käivad nimed nagu Ukraina president Volodõmõr Zelenskõi, Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen, NATO peasekretär Jens Stoltenberg, Suurbritannia peaminister Boris Johnson, Ameerika Ühendriikide asepresident Kamala Harris, Soome peaminister Sanna Marin ning paljud teised maailma mastaabis tuntud poliitikud.

Kaja Kallas säutsus oma mõtteid Twitteri kontol minu uuritavaal perioodil kokku 143 korda. Nendest 128 puhul saab väita, et seal õigustatakse Eesti julgeolekupoliitikat. Ülejäänud 15 postitust on pigem informeeriva sisuga või räägivad hoopis muudel teemadel kui sõda.

Oma töö kontekstis uurisin, kuidas õigustab peaminister Kaja Kallas just Eesti julgeolekupoliitikat. Nende alla lugesin selliseid säutse, kus Kallas kasutab mõnda eelmainitud õigustamisvõtetest. Analüüsi tulemustest selgub, et peaminister õigustab oma Twitteris peamiselt kahte erinevat poliitikat: Ukraina toetamist ning koostööd liitlastega sõja lõpetamiseks.

Peatükkides 3.2.1 ja 3.2.2 väljatoodud postituste originaalversioonid on toodud töö lisas 1.

3.2.1 Ukraina toetamine

Ukraina toetamisel toob Kallas välja kaks peamist tegevussuunda. Ta väidab, et me peame aitama Ukrainat sõjaliselt ning samal ajal toetama neid, kes sealt sõja eest peitu pagevad. Järgnevalt toon välja võtmed, mida peaminister selle poliitika õigustamiseks kasutab.

(Poliitiliste) organisatsioonide kollektiivsele autoriteedile toetuv õigustamine. Selle võtte abil õigustatakse korraka nii Ukraina toetamise poliitikat kui ka liitlaste omavahelist koostööd. Selle võtte abil saab hästi välja tuua, et Ukraina ei ole selles sõjas ükski, vaid nende selja taga on suurem osa maailmast. Koos tegutsedes suudetakse saavutada suurem mõju ning seetõttu on oluline, et koostööd teevad suured organisatsioonid.

„#EuroopaLiit astus just ajaloolised sammud. Esmakordselt tarniti relvi rünnatavale riigile #Ukrainale. Kogu Euroopa Liidu õhuruum on agressorlennukitele suletud. Pole enam #SWIFTi #Venemaa pankadele + keskpanga varad on külmutatud. Me ei peatu enne, kui Putini sõda peatub. #SeisaUkrainaga”

See 27. veebruaril postitatud säuts on stiilpuhas näide sellest, kuidas soovitakse näidata, et oma seisukohti jagatakse suurte rahvusvaheliste poliitiliste organisatsioonidega. See lisab Kallase enda varasemalt väljendatud seisukohtadele juurde legitiimsust ning näidatakse, et Euroopa Liit on üks tugev tervik, mis hakkab koos julgelt vastu agressorriigile Venemaale.

Umbisikuline reeglitest või dokumentidest tulenev õigustamine. Kuna tänapäeval läheb Euroopas suuremahulise pealetungi korraldamine oma naaberriigile vastuollu rahvusvahelise seadusega, siis on Ukraina õiguslikult kaitstud. Seda tõi välja ka peaminister Kaja Kallas, et Venemaa rikub rahvusvahelist territoriaalõigust.

„Otsus tunnustada #Ukraina Donetsk ja Luganski oblastid iseseisvatena oleks Kremli poolt tõsine eskalatsioon. See oleks selge ja ränk rahvusvahelise õiguse ja Ukraina territoriaalse terviklikkuse rikkumine. Donetsk ja Lugansk on ja jäävad Ukraina koosseisu. ½”

See 21. veebruaril tehtud säuts näitab, et Kallase varasemalt õigustatud toetab ka rahvusvaheline õigus. Kuna see on maailma mastaabis autoriteetne dokument, siis on Kallase jaoks õiguste sisse toomine hea viis õigustada oma arvamust, et Venemaa kallaletung peab lõppema.

Eesmärgipärasusele rõhuv õigustamine. Eesmärgipärasust saab suures osas kokku panna autoriteedile rõhumisega, kuna enamasti kasutas Kallas seda võtet, et võtta kokku oma kohtumised teiste riigipeade või maailma liidritega. Peale kohtumisi sai tavaks jagada mõned punktid, milles üheskoos kokku lepiti.

„#NATO tippkohtumisel arutati Venemaa agressiooni #Ukraina vastu ja selle mõju Euro-Atlandi julgeolekule.

- *Ukrainale on vaja maksimaalset abi;*

- *Eesti jätkab Javelini rakettide, laskemoona ning muu sõjalise ja humanitaarabi saatmist;*
- *#NATO peab kohandama oma heidutus- ja kaitsehoiakut.*”

See 25. veebruari näide on vaid üks paljudest taolistest. Sellised postitused on peaministri jaoks kasulikud just seetõttu, et võimaldab uuesti meelde tuletada oma eesmärgi. Just eesmärgipärasusele rõhumine aitab näidata laiemalt, millised on Eesti julgeolekupoliitilised eesmärgid ning kuhu suunda liikuda plaanitakse.

„Rahva tahte” rõhuv õigustamine. Rahva soovile rõhumist tuli esile Kallase säutsudes vaid ühe konkreetse sündmuse kohta, milleks oli 26. veebruaril toimunud ligi 10 000 osalejaga meeleavaldus Tallinnas Vabaduse väljakul.

„Kümned tuhanded inimesed kogunesid #Tallinna Vabaduse väljakule #Ukrainat toetama. Sarnased üritused toimusid üle Eesti. Valitsev sõnum oli puhas armastus ja täielik kindlus: vaba ja demokraatlik Ukraina võidab. Слава Україні! #SeisaUkrainaga”

Rahva tahte rõhumine aitab kaasa Kallase kui peaministri legitiimsusele, kujutades rahvast seismas ta seisukohtade taga ning nõustumas tema öelduga. Kuna üritusest rääkivad säutsud on inglise keeles, siis võib selle taga olla soov näidata ka välismaailmale, et eestlased hoiavad Ukrainaga kokku. Kuna sama sündmust jagati Twitteris mitmete erinevate autoriteetide poolt (sealhulgas ka Eesti president Alar Karis), siis eesmärk sai täidetud ning info ja fotod meeleavaldusest jõudsid üle kogu maailma. Seda sama meeleavaldust jagas oma Twitteris ka Ukraina president Volodõmõr Zelenskõi.

Ajasurvele rõhumise kaudu õigustamine on sõja kontekstis tavaline, sest sõda vajab kiiret tegutsemist. Sõjas on iga minut arvel ning seepärast tuleb peaministril rõhutada, et aega on vähe.

„#Ukraina vajab kohe praegu tohutult humanitaarabi. Eesti inimesed, avalik ja erasektor on pannud õla alla nagu ei kunagi varem. Täna asutas @MFAestonia spetsiaalse Ukraina abikeskuse, et veelgi kiirendada ja pakkuda kogu võimalikku abi.”

See 9. märtsi näide ilmestab seda, et Ukraina abistamisega on kiire. Kallas rõhutab, et abi on vaja kohe ning suurtes kogustes. Samuti kiidab juba tehtut, kuid siiski toob välja, et abistamine saab olla praegusest kiirem ja tõhusam.

Emotsioonidele rõhuv õigustamine. Sõda on paljude eurooplaste jaoks emotsionaalne ja raske teema, kuid sellele vaatamata rõhus peaminister Kallas oma säutsudes emotsioonidele vaid mõnel üksikul korral.

„#Eesti on alati toetanud #Ukraina liitumist #EuroopaLiiduga. Nüüd võitlevad vaprad Ukraina inimesed Euroopa ja meie ühiste demokraatlike väärtuste eest. Meie moraalne kohus on anda Ukrainale ELi kandidaatriigi staatus. Nagu @vonderleyen eile ütles, on Ukraina üks meist ja me tahame, et te kuuluksite Euroopa Liitu.”

Oma olemuselt on Kallase postitused pigem tõsised ja konkreetsed, seega seda õigustamisvõtet esineb tema Twitteris vähe. 28. veebruaril postitas Kallas siiski emotsionaalse säutsu, kus tõi välja, et vaprad ukrainlased võitlevad Euroopa ja meie eest.

Hüpoteetilisele tulevikule viitav õigustamine. Üldjuhul räägib Kaja Kallas asjadest nii, nagu need oleksid kindlad. Tema säutsudest võib järeldada, et ta on Ukraina võidus kindel, seega ei ole sõja võitmine tema jaoks hüpoteetiline lahendus. Küll aga on hüpoteetiline see, mida toob kaasa sõda ülejäänud maailmale.

*„Minu täispikk kõne @Europarl_ET:
<https://valitsus.ee/et/uudised/remarks-peaminister-kaja-kallas-euroopa-parlament...>
Kokkuvõte: me peame jätkama nende toetamist, kes võitlevad #Ukraina iseseisvuse eest. Meie maailm ei naase endisena ja Venemaa suhted välismaailmaga on teistsugused. #SeisaUkrainaga”*

Antud näide 9. märtsist on peaaegu ainus, kus ta juurdleb tuleviku üle, kuid samas leiab sellest säutsust ka eesmärgipärasusele viitava õigustuse tunnuseid. Ütlus, et maailm ei naase sõjast endisena, võib kõlada Venemaa vaatenurgast kohati ähvardavalt.

Ühisele hüvele viitav õigustamine. Sõja kontekstis võib lugeda hüveks seda, kui miski muudab olukorda turvalisemaks või paremaks. Üheks selliseks on Vene lennukite Euroopa

õhuruumi sisenemise keelamine, sest muudab Euroopat turvalisemaks ning samas mõjub sanktsioonina Venemaale.

„#Eesti keelab Vene lennukid meie õhuruumist. Kutsume kõiki ELi riike üles sama tegema. Agressorriigi lennukitele pole demokraatlikus taevas kohta. #SeisaUkrainaga”

26. veebruaril keelustas Eesti Vene lennukite sisenemise oma õhuruumi ning samal teemal säutsus ka Kaja Kallas. Kallas kutsub ülesse teisi Euroopa Liidu liikmesriike vastu võtma sama otsust, et tagada julgeolek kogu Euroopas. Väide “agressorriigi lennukitele pole demokraatlikus taevas kohta” kätkeb endas ka viiteid väärtuste kaudu õigustamisele.

Väärtustele viitav õigustamine. Euroopa väärtused Venemaa omadega ei ühti ning Euroopa Liidus kehtib ühtne arusaam, et sõda on taunitav.

„Mõistan kõige tõsisemalt hukka #Venemaa ulatusliku sõjalise rünnaku #Ukraina vastu. Agressioon on kuritegu, mis nõuab kõige selgemat rahvusvahelist reaktsiooni ja tugevat vastust. Oleme sel pimedal tunnil koos Ukraina ja Ukraina rahvaga. #SeisameUkrainaga. Слава Україні!”

Selle säutsu postitas Kaja Kallas 24. veebruaril peale rünnakute algust. Kallas toob välja, et mõistab sõja hukka ning on Ukraina poolel.

Narratiivide kaudu õigustamine on Twitteris üsna ebatavaline, sest sealsete postituste maht pole piisavalt suur lugude jutustamiseks. Kallase säutsudest esineb vaid ühes loo jutustamise tunnuseid.

„Täna 8 aastat tagasi õhutas Venemaa Ukrainas konflikti, annekteerides ebaseaduslikult suveräänse riigi territooriumi. Nüüd korraldab Venemaa täiemahulist, jõhkrat ja provotseerimata rünnakut Ukraina vastu. Peame säilitama ja suurendama toetust #Ukrainale. #CrimmIsUkraine #StandWithUkraine”

18. märtsil tõi Kallas välja, et Venemaa algatatud konflikt on tegelikult kestnud juba 8 aastat. Kallas kasutab narratiivi ehk loo kaudu õigustamist, näidates, et ajagada on konflikt süvenenud. Lõpus toob välja ka võimaluse konflikti lahendamiseks.

3.2.2 Koostöö NATO ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahel

Teine asi, mida Kallas õigustab, on see, et NATO ning Euroopa Liidu liikmesriigid peavad tegema rohkem koostööd, et sõda lõpetada. Venemaa vajab sanktsioneerimist ning maailm peab olema ühtne, et Putinil poleks võimalust ebaausat sõda pidada.

Kuigi koostöö õhutamist saab võtta eraldi poliitikana, siis on sellegi eesmärk laialdasemalt Ukrainat toetada. Tugev koostöö võimaldab teha suurema mõjuga otsuseid. Riigid saavad küll omaette loovutada Ukrainale relvaabi, humanitaarabi või raha, kuid suuremate sanktsioonide jaoks on vaja mitme riigi kokkulepet.

Enim rõhus ta oma postitustes autoriteedile – nii **üksikute poliitikakujundajate** kui ka **poliitiliste organisatsioonide kollektiivsele autoriteedile**. Seda ilmselt just seetõttu, et antud perioodi mahtus hulgaliselt suure tähtsusega kohtumisi teiste maailma liidritega. Kallas pidas nii üks ühele kohtumisi kui käis näiteks Euroopa Ülemkogu ja NATO tippkohtumistel. Taoliste kohtumiste järel tegi Kallas kokkuvõtteid, kus tõestas, et teised riigipead või poliitilised organisatsioonid on temaga ühel nõul. Nende näidete puhul mainis Kallas näiteks, et arutasid seda koos [mõne teise autoriteediga] ja seetõttu on tema arvamuse taga teised inimesed, seega lisab see tema enda väljaõeldule autoriteetsust.

„Ma tervitan USA presidendi otsust täiendada USA vägede kohalolekut Balti riikides. Tugev märk ühtsusest ja toetusest. See puudutab heidutust, kui #Venemaa jätkuv agressioon ja räige seaduste rikkumine tekitavad julgeolekuprobleeme. #StrongerTogether – aitäh @JoeBiden.”

„#Eesti on väga tänulik liitlaste olulise panuse eest meie kollektiivkaitse tugevdamisel. #Ukraina vajab konkreetset tuge. Me seisame Putini vabastatud kurja vastu ja ei rahune enne, kui tema sõda on peatatud. Loe minu avaldust: <https://valitsus.ee/en/news/statement-prime-minister-kaja-kallas-press-conference-nato-secretary-general-jens-stoltenberg>”

Need kaks näidet toovad esile, et ka teised autoriteedid või organisatsioonid seisavad Eesti julgeoleku eest. Teiste riikide kohalolu suurendab eestlaste kindlustunnet. Esimeses, 23. veebruaril postitatud, näites kasutab Kallas ka **umbisikuliste reeglite kaudu õigustamist**, tuues välja seadusterikkumisele Venemaa poolt, mille tagajärjel tuleb liitlastel teha koostööd, et agressioon ei jõuaks kaugemale. Teine näide on postitatud 1. märtsil ning sealt tuleb välja, et tänu liitlastele on Eesti kaitstud ning samuti toob Kallas välja üksiku autoriteedina välja NATO peasekretäri Jens Stoltenbergi, kellega koos pressikonverentsi antakse.

Eesmärgipärasusele rõhuv õigustamine. See võte läheb küllaltki palju kokku Ukraina toetamise poliitikaga, sest riikidel üksi on toetamise võimalusi vähem, seega tuleb rõhku panna sellele, et koostöö oleks tugev. Kallasele on iseloomulik jagada peale oma kohtumisi teiste liidritega kokkuvõtteid räägitust ning seeläbi taas oma eesmärke meelde tuletada.

„Elu vaba maailma eesliinil nõuab kiiret, julget otsustamist ja tihedat koostööd. Koos töötades oleme tugevad. Meie prioriteet peab olema Ukraina toetamise jätkamine. Minu täielik avaldus pärast kohtumist Soome peaministri @MarinSanna <https://t.co/PRvIGeY0vg>”

Selle 7. märtsil postitatud säutsu puhul on välja toodud omaette eesmärk, et riigid peavad tegema koostööd, sest koos töötades ollakse tugevamad. Samas tuleb välja ka see, et koostöö tegemise laiem eesmärk on Ukrainat laialdasemalt abistada.

Ajasurvele rõhuv õigustamine. Sõjaolukorras tuleb otsuseid teha kiiresti, sest olukord võib olla muutlik. Koostöö tegemine ise ei saa küll olla aegkriitiline, kuid võimalikult ruttu on vaja otsuseid, mis koostööst sündida saavad.

„Tervitasin @NATO peasekretäri @JensStoltenberg Eestis. Euroopa julgeolekuolukord on muutunud ja peame kohanema. Lukašenka vägede liikumine #Ukrainasse tähendab, et ta on nüüd Putini kaasagressor. Peame kiiresti suurendama tuge Ukrainale ning tugevdama @NATO kaitset oma idatiival.”

See säuts on postitatud uuritava perioodi 1. märtsil ning selle tõenäoliseks eesmärgiks on Ukraina toetuse kiire suurendamine ning samas ka NATO idatiiva kaitse suurendamine. Selle

saavutamiseks tuleb NATO liikmesriikidel teha koostööd ning seda üritabki Kallas oma säutsuga õigustada.

Hüpoteetilisele tulevikule viitav õigustamine. Kallas näitab, et kui kõik liitlased teeksid omavahel tihedat koostööd, siis suudetaks ühiselt tagada parem julgeolek ning turvalisem tulevik.

„Jah, majanduslik kulu oleks Venemaale #Kremlitõttu tohutu, kuid kaotatud inimeste hind oleks palju suurem kui ükski sanktsioon kunagi olema saab. Peame vältima sõda. Olen endiselt veendunud, et meie heidutushoiak ja diplomaatia saavad ülekaalu. 3/3”

17. veebruaril loodud postituses selgitab Kallas, et Venemaale sanktsioonide kehtestamine oleks neile suur kulu, kuid samas ei ole see siiski nende tehtut arvestades piisav karistus. Ta toob välja oma eesmärgi – sõda tuleb igal juhul vältida.

Ühisele hüvele viitav õigustamine. Selle võtte abil on võimalus tõestada, et koostöö tegemine toob endaga kaasa ühised hüved. Seda näitab ka Kaja Kallas oma 26. veebruaril postitatud säutsus.

„#Eesti keelab Vene lennufirmad meie õhuruumist. Kutsume kõiki ELi riike üles sama tegema. Agressorriigi lennukitele pole demokraatlikus taevas kohta. #SeisaUkrainaga”

Kallas toob välja, et lisaks sellele, et Eesti julgeolek on tagatud tänu Vene lennukite õhuruumist tõrjumisele, võiksid seda teha ka teised Euroopa Liidu riigid. Ta rõhub ka väärtustele, öeldes, et demokraatlikus taevas agressorriigi lennukitele kohta pole.

Väärtustele rõhuv õigustamine. Euroopa Liidu üheks alustalaks on koostöö liikmesriikide vahel ning sõja kontekstis tähendab see üksteise igakülgset abistamist. Kuigi Ukraina ei kuulu Euroopa Liitu, siis on see olnud alati Euroopa riikide jaoks liitlane, seega väärtustatakse Ukrainat tugevalt. Nii säutsus ta ka 28. veebruaril:

„#Eesti on alati toetanud #Ukraina liitumist #EuroopaLiiduga. Nüüd võitlevad vaprad Ukraina inimesed Euroopa ja meie ühiste demokraatlike väärtuste eest. Meie moraalne

kohus on anda Ukrainale ELi kandidaatriigi staatus. Nagu @vonderleyen eile ütles, on Ukraina üks meist ja me tahame, et te kuuluksite Euroopa Liitu.”

Kallas toob välja, et vaprad ukrainlased seisavad eurooplaste ühiste demokraatlike väärtuste eest ning seega on Euroopa Liidu moraalne kohus anda Ukrainale ametlikult Euroopa Liidu kandidaatriigi staatus.

Ülaltoodud näidetes esinevad kaheteistkümnest varasemalt välja toodud õigustamisvõttest kõik peale ühe. Kaja Kallas ei kasuta enda säutsudes **asjatundlikkusele viitavat õigustamist**. Kallas eelistab pigem oma säutsudes autoriteetidena viidata ekspertide asemel teistele poliitikutele. Peaminister ei viita mitte üheski oma säutsus mõne politoloogi või julgeolekueksperti arvamusele.

4. JÄRELDUSED JA DISKUSSIOON

Analüüsisin peaminister Kaja Kallase säutse, et vastata bakalaureusetöö kesksele uurimisküsimusele: milliseid õigustamisvõtteid kasutas peaminister Kaja Kallas Twitteris Eesti julgeolekupoliitikast kirjutades kaks nädalat enne suuremahulist Venemaa sissetungi Ukrainasse 24. veebruaril 2022 ning sõja esimese kuu jooksul?

Laias laastus saab väita, et peaministri Twitteri konto õigustab kahte erinevat poliitikat: Ukrainat tuleb mitmekülgsest toetada ning NATO ja Euroopa Liit peavad tegema tihedat koostööd, et tagada kõigi liikmesriikide julgeolek.

Bakalaureusetöö tulemused näitavad, et Kaja Kallas kasutas mitmeid erinevaid õigustusvõtteid, et selgitada Eesti poliitikat seoses Venemaa sõjaga Ukrainas. Uuringu käigus tuvastasin, et peaminister Kallase säutsudes leidub üksteist erinevat viisi õigustamisvõtteid, millega ta oma seisukohti põhjendab:

1. üksikute poliitikakujundajate isiklikule autoriteedile rõhuv õigustamine;
2. (poliitiliste) organisatsioonide kollektiivsele autoriteedile toetuv õigustamine;
3. umbisikuline reeglitest või dokumentidest tulenev õigustamine;
4. eesmärgipärasusele rõhuv õigustamine;
5. ajasurvele rõhuv õigustamine;
6. „rahva tahte” rõhuv õigustamine;
7. emotsioonidele rõhuv õigustamine;
8. hüpoteetilisele tulevikule viitav õigustamine;
9. ühisele hüvele viitav õigustamine;
10. väärtustele viitav õigustamine;
11. narratiividele viitav õigustamine.

Paljudes säutsudes oli tegemist mitme õigustusvõtte lõimumisega. Peamiselt lõimus autoriteedile rõhumine mõne teise õigustusega. Uuritaval perioodil toimus rohkelt rahvusvahelisi kohtumisi. Kallas säutsus peale kohtumisi kokkuvõtlikult räägitu kohta, näidates nii, et lisaks temale on samal seisukohal ka mitmed teised autoriteetsed riigipead või poliitikud.

Ka eesmärgipärasusele rõhuv õigustamine on Kallase Twitteri kontol sage nähtus. Seda tõenäoliselt seetõttu, et sõja kontekstis on oluline hoida selget sihti rahvusvaheliste konfliktide lahendamisel. Sõjaaegne päevapoliitika vajab vaid arukaid ja põhjendatud otsuseid, seega tuleb selgitada, kuidas aitab konkreetne tegevus kaasa suurema eesmärgi – Ukrainas sõja lõpetamise – saavutamisele.

Samas ilmnes, et **peaministri säutsudes ei esine ühtegi viidet asjatundlikkusele**. Tähelepanuväärne on, et peaminister ei kasuta oma säutsudes viiteid teadusele või asjatundjatele. Selle asemel eelistab ta viitamist poliitilistele autoriteetidele. Legitiimsuse lisamiseks peaksid taolised viited siiski olema olemas, et tõestada oma ekspertiisi.

Narratiivide kaudu õigustamist esines Kallase säutsudes vaid ühel korral, jutustades lugu Venemaa agressiooni progressist. Selle võtte vähest esinemist saab selgitada sellega, et Twitteris on tähemärkide arv rangelt piiratud. Seega pole neis piisavalt ruumi, et jutustada õpetlikke lugusid.

Kaja Kallas kasutas erinevaid õigustusvõtteid, õigustades Eesti julgeolekupoliitikat ning püüdes veenda teiste liitlasriikide avalikkust järgima samu käitumispõhimõtteid. Kallase lai valik õigustusvõtteid tagas asjaolu, et tema sõnumid olid selged ning asjakohaselt põhjendatud.

Uurimistöö tulemused näitavad, et erinevate õigustusvõtete kasutamine on poliitiliste juhtide jaoks oluline oskus, sest see võimaldab neil oma seisukohti veenvalt ja tõhusalt edastada. Kuigi bakalaureusetöö keskendus Kaja Kallase poolt kasutatud õigustusvõtetele seoses Ukraina konfliktiga, on oluline märkida, et sellised õigustusvõtted on levinud kogu poliitmaastikul. Seega on uurimistöö tulemused olulised ka laiemalt poliitikute või poliitiliste juhtide kommunikatsiooni ja argumenteerimise strateegiate mõistmiseks.

Samuti on uurimistöö tulemused olulised mõistmaks, kuidas poliitilised seisukohad avalikkusele edastatakse ning kuidas neid vastu võetakse. Erinevate õigustusvõtete kasutamine võib mõjutada avalikkuse seisukohti ja veendumusi ning seega on oluline, et poliitilised juhid mõistaksid nende võtete mõju ja kasutaksid neid vastutustundlikult.

Peaminister Kaja Kallase Twitteri kommunikatsiooni puhul on muljetavaldav, kui läbimõeldult ta oma õigustusi esitab. Sõjaperioodil hoidis Kallas kindlat fookust julgeolekul ning näitas, et Eesti on kindlates kätes. Ei ole teada, kas sellest on inspiratsiooni saanud ka hilisem Reformierakonna valimisloosung.

Pea kõigis säutsudes oli tuvastatav mõni õigustamisvõte, erandiks vaid 15 säutsu, mis rääkisid muudel teemadel kui sõda. See näitab, et Kallas võtab Euroopa ning sealhulgas Eesti julgeolekut tõsiselt. Võttes arvesse säutsude sisu võib oletada, et tal on tugev soov parandada julgeolekuolukorda kogu Euroopas ning ta soovib oma eesmärgi täitmisesse kaasata ka väliskolleege, et koos kiiremini ja tõhusamalt sihini jõuda.

KOKKUVÕTE

Bakalaureusetöös näitasin, kuidas õigustas peaminister Kaja Kallas sotsiaalmeedias Eesti poliitikat seoses Venemaa sõjaga Ukrainas. Uurisin Kallase Twitteri säutse ajaperioodil 10. veebruar kuni 24. märts aastal 2022. Lõin aegrea, kuhu kandsin enda hinnangul olulisemad sõjasündmused ja Euroopas, Eestis või NATO-s tehtud poliitilised otsused ning kõrvutasin neid Kaja Kallase poolt loodud säutsudega.

Kaja Kallas oli minu uuritava perioodil tugev eestkõneleja nii Eesti, Euroopa Liidu kui ka NATO julgeoleku teemadel. Ta võttis pidevalt sõna päevakajalistel teemadel ning tihti peale isegi teemadel, mis polnud veel Eesti meediasse jõudnud.

Peaminister Kaja Kallase kommunikatsiooni Twitteris ning tema kasutatavaid õigustusvõtteid uurisin diskursusanalüüsi meetoditel. Vaatasin säutsud ükshaaval läbi ning otsisin neist varasemalt teiste autorite poolt välja toodud õigustusvõtteid.

Tuvastasin, et peaminister Kallas kasutab oma Twitteri kontol 11 erinevat õigustusvõtet.

1. Üksikute poliitikakujundajate isiklikule autoriteedile rõhuv õigustamine;
2. (poliitiliste) organisatsioonide kollektiivsele autoriteedile toetuv õigustamine;
3. umbisikuline reeglitest või dokumentidest tulenev õigustamine;
4. eesmärgipärasusele rõhuv õigustamine;
5. „rahva tahte” rõhuv õigustamine;
6. ajasurvele rõhuv õigustamine;
7. emotsioonidele rõhuv õigustamine;
8. hüpoteetilisele tulevikule viitav õigustamine;
9. ühisele hüvele viitav õigustamine;
10. väärtustele viitav õigustamine;
11. narratiivide kaudu õigustamine.

Käesolev bakalaureusetöö on Eestis esimene mis uuris, kuidas peaminister riigi julgeolekupoliitikat sotsiaalmeediat rahvusvaheliselt õigustab. Antud töö aitab kaasa Eesti välis- ja julgeolekupoliitika rahvusvahelise kommunikatsiooni ning avaliku diplomaatia arendamisele. Uurimistöö on oluliseks õppematerjaliks kõigile poliitilise kommunikatsiooniga

kokkupuutuvatele inimestele. Bakalaureusetöö peamiseks edasiarendamiseks võiks olla uurida laiemalt kuidas õigustavad ühe riigi ministrid poliitikaid ning kui palju erineksid tulemused, kui rahvusvahelise auditooriumi asemel oleks kommunikatsioon suunatud oma riigile.

SUMMARY

How did prime minister Kaja Kallas legitimize Estonian politics regarding the Russian war in Ukraine on social media?

In my bachelor's thesis, I showed how Prime Minister Kaja Kallas legitimized Estonia's policy in social media in connection with Russia's war in Ukraine. I studied Kallas's Twitter posts from February 10 to March 24, 2022. I created a timeline where I entered the latest war events and political decisions made in Europe, Estonia, or NATO and compared them with the tweets created by Kaja Kallas.

During my research, Kaja Kallas was a strong advocate for the security issues of Estonia, the European Union, and NATO. She constantly spoke on current issues and often even on issues that had yet to reach the Estonian media.

I studied the communication of Prime Minister Kaja Kallas on Twitter and her specific legal practices using discourse analysis methods. I reviewed the tweets individually and looked for the legitimizations previously mentioned by other authors.

I found out that Prime Minister Kallas uses eleven different methods of legitimization on her Twitter account:

1. the personal authority of individual policymakers;
2. the collective authority of (political) organisations;
3. the impersonal authority of rules or documents;
4. the goals or effects of government policy;
5. „the will” of the people;
6. time pressure;
7. emotions;
8. a hypothetical future;
9. altruism;
10. legitimation by moral evaluation;
11. legitimation conveyed through narratives.

This bachelor's thesis is the first in Estonia to investigate how the prime minister legitimizes the country's security policy on social media internationally. This work contributes to developing international communication and public diplomacy of Estonia's foreign and defence policy. The research is essential educational material for all people who come into contact with the political communication field. The further leading development of the bachelor's thesis could be to study more broadly how the ministers of one country legitimize policies and how much the results would differ if the communication were directed to one's own country instead of an international audience.

KASUTATUD KIRJANDUS

Broersma, M. ja Graham, T. (2013). Twitter as a news source. *Journalism Practice*, 7(4), 446-464. <https://doi.org/10.1080/17512786.2013.802481>

DePaula, N., Dincelli, E. ja Harrison, T. M. (2017). Toward a typology of government social media communication: Democratic goals, symbolic acts and self-presentation. *Government Information Quarterly*, 35(1), 98–108. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2017.10.003>

Duncombe, C. (2018). Twitter and the Challenges of Digital Diplomacy. *The SAIS Review of International Affairs*, 38(2), 91–100. <https://doi.org/10.1353/sais.2018.0019>

Eesti annab Ukrainale seni suurima koguse sõjalist abi. (2023). *Vabariigi Valitsus*, 19. jaanuar. Kasutatud 20.04.2023, <https://valitsus.ee/uudised/eesti-annab-ukrainale-seni-suurima-koguse-sojalist-abi>

Eesti julgeolekupoliitika alused. (2021). *Vabariigi Valitsus*, 1. jaanuar. Kasutatud 19.04.2023, https://valitsus.ee/strateegia-eesti-2035-arengukavad-ja-planeering/arengukavad/poliitika-pohialused?view_instance=0&current_page=1

Ekman, M. ja Widholm, A. (2015). Politicians as Media Producers. *Journalism Practice*, 9(1), 78–91. <https://doi.org/10.1080/17512786.2014.928467>

Erlanger, S. (2022). Who Will NATO's Next Secretary General Be? *The New York Times*. 4. november. Kasutatud 12.12.2022, <https://www.nytimes.com/2022/11/04/world/europe/nato-next-secretary-general.html?searchResultPosition=1>

Hansson, S. (2017). Government communication. *The Routledge handbook of language and politics* (lk 326-341). Routledge.

Hansson, S. ja Page, R. (2022). Legitimation in government social media communication: the case of the Brexit department. *Critical Discourse Studies*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/17405904.2022.2058971>

Kallas, K. [@kajakallas]. (2022). <https://twitter.com/kajakallas>

- Kallas, K. (2022). I'm the Prime Minister of Estonia. Putin Can't Think He's Won This War. *New York Times*, 23. märts. Kasutatud 26.02.2023, <https://www.nytimes.com/2022/03/24/opinion/nato-russia-putin-estonia.html>
- Kalmus, V. (2015). Diskursusanalüüs. K. Rootalu, V. Kalmus, A. Masso, ja T. Vihalemm (toim). *Sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas*. Kasutatud 19.12.2022, <http://samm.ut.ee/diskursusanalyys>
- Kivil, K. (2022). FT: EL-is puudub Venemaa agressiooni defineerimisel üksmeel. *ERR*, 19. jaanuar. Kasutatud 12.12.2022. <https://www.err.ee/1608471191/ft-el-is-puudub-venemaa-agressiooni-defineerimisel-uksmeel>
- Krjukov, A. (2022). Jõustusid Euroopa Liidu uued Venemaa vastased sanktsioonid. *ERR*, 23. veebruar. Kasutatud 10.11.2022, <https://www.err.ee/1608510062/joustusid-euroopa-liidu-uued-venemaa-vastased-sanktsioonid>
- Kuusk, A. (2022). Kaja Kallas: Putin ei tohi seda sõda võita. *ERR*. 22. märts. Kasutatud 14.12.2022, <https://www.err.ee/1608540841/kaja-kallas-putin-ei-tohi-seda-soda-voita>
- Lauristin, M. (2022). *Poliitiline kultuur ja poliitiline kommunikatsioon*. Loengukonspekt. Kasutatud 17.04.2023
- Mäekivi, M. (2022). Galerii: rahvarohke meeleavaldus Vabaduse väljakul Ukraina toetuseks. *ERR*, 26. veebruar. Kasutatud 11.11.2022, <https://www.err.ee/1608513611/galerii-rahvarohke-meeleavaldus-vabaduse-valjakul-ukraina-toetuseks>
- Malksoo, M. (2022). The Postcolonial Moment in Russia's War Against Ukraine. *Journal of Genocide Research*, 1–11. <https://doi.org/10.1080/14623528.2022.2074947>
- Nael, M. (2022a). Putin tunnustas nn Donetsk ja Luganski rahvavabariike. *ERR*, 21. veebruar. Kasutatud 11.11.2022, <https://www.err.ee/1608507575/putin-tunnustas-nn-donetski-ja-luganski-rahvavabariike>
- Nael, M. (2022b). ÜRO peaassamblee toetas suure ülekaaluga Venemaad hukka mõistvat resolutsiooni. *ERR*, 3. märts. Kasutatud 11.11.2022,

<https://www.err.ee/1608518315/uro-peaassamblee-toetas-suure-uлекаaluga-venemaad-hukka-moistvat-resolutsiooni>

Nael, M. (2022c). Michel kutsub Euroopa Ülemkogu neljapäevaks erakorraliselt kokku. *ERR*, 23. veebruar. Kasutatud 11.11.2022, <https://www.err.ee/1608510074/michel-kutsub-euroopa-ulemkogu-neljaapaevaks-erakorralise-lt-kokku>

Nael, M. ja Samost, A. (2022). Sõja üheksas päev: Venemaa rünnaku teine ešelon hakkas väsimata. *ERR*, 4. märts. Kasutatud 11.11.2022, <https://www.err.ee/1608520340/soja-ueksas-paev-venemaa-runnaku-teine-eselon-hakkas-va-sima>

NATO tippkohtumine ja Euroopa Ülemkogu. (2022e). *Vabariigi Valitsus*, 24. märts. Kasutatud 29.12.2022, <https://valitsus.ee/nato-tippkohtumine-ja-euroopa-ulemkogu>

NATO videokohtumine. (2022a). *Vabariigi Valitsus*, 25. veebruar. Kasutatud 29.12.2022, <https://www.valitsus.ee/nato-videokohtumine>

Norstati uuring näitab Reformierakonna ja EKRE toetuse võrdsustumist. (2023). *ERR*, 17. mai. Kasutatud 21.05.2023, <https://www.err.ee/1608980102/norstati-uuring-naitab-reformierakonna-ja-ekre-toetuse-vordsustumist>

Nädal Euroopa Parlamendis 21.–25. märts 2022. (2022). *Euroopa Parlamendi büroo Eestis*. Kasutatud 23.12.2022, <https://www.europarl.europa.eu/estonia/et/uudised-ja-sundmused/uudised/uudised-2022/marts2022/pr-2022-marts-13.html>

Nye, J. S. (2008). Public Diplomacy and Soft Power. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), 94–109. <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>

Oja, B. (2022a). Euroopa Liit ja USA kehtestavad sanktsioonid Putinile ja Lavrovile. *ERR*, 25. veebruar. Kasutatud 15.12.2022, <https://www.err.ee/1608512819/euroopa-liit-ja-usa-kehtestavad-sanktsioonid-putinile-ja-lavrovile>

Oja, B. (2022b). Esimesed Ukraina sõjapõgenikud jõudsid Eestisse. *ERR*, 28. veebruar. Kasutatud 12.12.2022, <https://www.err.ee/1608515786/esimesed-ukraina-sojapogenikud-joudsid-eestisse>

Oja, B. (2022c). Zelenski allkirjastas taotluse Ukraina Euroopa Liiduga liitumiseks. *ERR*, 28. veebruar. Kasutatud 11.11.2022, <https://www.err.ee/1608515801/zelenski-allkirjastas-taotluse-ukraina-euroopa-liiduga-liitumiseks>

Ots, M. (2022). Balti riigid sulgevad oma õhuruumi Vene lennukitele. *ERR*, 26. veebruar. Kasutatud 16.12.2022, <https://www.err.ee/1608513500/balti-riigid-sulgevad-oma-ohuruumi-vene-lennukitele>

Peaminister Kallas ja kaitseminister Laanet osalevad Ühendekspeditsiooniväe kohtumisel Londonis. (2022d). *Vabariigi Valitsus*, 12. märts. Kasutatud 29.12.2022, [https://valitsus.ee/uudised/peaminister-kallas-ja-kaitseminister-laanet-osalevad-uhendekspedit](https://valitsus.ee/uudised/peaminister-kallas-ja-kaitseminister-laanet-osalevad-uhendekspeditsioonivae-kohtumisel)
[sioonivae-kohtumisel](https://valitsus.ee/uudised/peaminister-kallas-ja-kaitseminister-laanet-osalevad-uhendekspedit)

Peegel, M. (2022). Biden: toome Baltikumi täiendavaid vägesid. *ERR*, 22. veebruar. Kasutatud 12.12.2022, <https://www.err.ee/1608508982/biden-toome-baltikumi-taiendavaid-vagesid>

Prantsusmaa tugevdab oma sõjalist kohalolekut Eestis. (2022). *ERR*, 25. veebruar. Kasutatud 12.12.2022, <https://www.postimees.ee/7463289/prantsusmaa-tugevdab-oma-sojalist-kohalolekut-eestis>

Pruul, K. (2022). Euroopa plaanib massivse laenu abil Vene gaasist vabaks saada. *Äripäev*, 8. märts. Kasutatud 15.12.2022, <https://www.aripaev.ee/uudised/2022/03/08/euroopa-plaanib-massiiivse-laenu-abil-vene-gaasist-vabaks-saada>

Putin teatas sõjategevuse alustamisest Ukrainas. (2022). *ERR*, 24. veebruar. Kasutatud 10.11.2022, <https://www.err.ee/1608510764/putin-teatas-sojategevuse-alustamisest-ukrainas>

Põlendik, K. (2022). Venemaa ja Valgevene alustasid ühisõppust. *ERR*, 10. veebruar. Kasutatud 12.12.2022, <https://www.err.ee/1608494831/venemaa-ja-valgevene-alustasid-uhisoppust>

Rannamäe, K. (2022, 04.04). Välisilm. R. R., Veskema. ERR.

Reisigl, M., Wodak, R., ja Meyer, M. (2009). *Methods of critical discourse analysis: Introducing qualitative methods*.

Reyes, A. (2011). Strategies of legitimization in political discourse: From words to actions. *Discourse & Society*, 22(6), 781–807. <https://doi.org/10.1177/0957926511419927>

Sagarzazu, I. ja Klüver, H. (2017). Coalition Governments and Party Competition: Political Communication Strategies of Coalition Parties. *Political Science Research and Methods*, 5(2), 333-349. <https://doi.org/10.1017/psrm.2015.56>

Tooming, M. (2022). Ukraina elektrivõrk ühendatakse kiirkorras Euroopa elektrivõrguga. *ERR*, 28. veebruar. Kasutatud 13.12.2022, <https://www.err.ee/1608515201/ukraina-elektrivork-uhendatakse-kiirkorras-euroopa-elektrivorguga>

Twiplomacy #DigitalDiplomacy [@Twiplomacy]. (2023, 22. veebruar). We were also interested to see who has been speaking the most about the war – with @kajakallas of Estonia coming [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/Twiplomacy/status/1628328575894974465>

Twitter users worldwide. Statista. Kasutatud 7.01.2023, <https://www.statista.com/statistics/303681/twitter-users-worldwide/>

Täna ja homme kohtuvad Versailles' Euroopa Liidu riigi- ja valitsusjuhid. (2022c). *Vabariigi Valitsus*, 10. märts. Kasutatud 29.12.2022, <https://www.valitsus.ee/uudised/tana-ja-homme-kohtuvad-versailles-euroopa-liidu-riigi-ja-valitsusjuhid>

Valitsus eraldab riigi kaitsevõime ja laiapindse riigikaitse tugevdamiseks üle poole miljardi euro. (2022f). *Vabariigi Valitsus*, 24. märts. Kasutatud 19.04.2023, <https://valitsus.ee/uudised/valitsus-eraldab-riigi-kaitsevoime-ja-laiapindse-riigikaitse-tugevdamiseks-ule-poole>

Valitsus toetab Ukrainale kiire ja selge ELiga liitumise perspektiivi andmist. (2022b). *Vabariigi Valitsus*, 3. märts. Kasutatud 29.12.2022,

<https://valitsus.ee/uudised/valitsus-toetab-ukrainale-kiire-ja-selge-eligaliitumise-perspektiivi-andmist>

Van Leeuwen, T. (2007). Legitimation in discourse and communication. *Discourse & Communication*, 1(1), 91–112. <https://doi.org/10.1177/1750481307071986>

Van Leeuwen, T. ja Wodak, R. (1999). Legitimizing immigration control: A discourse-historical analysis. *Discourse Studies* 1(1): 83–118.

Vogelberg, J. (2022). Simson: Ukraina ja Moldova ühendati Euroopa Liidu elektrivõrguga.

Postimees, 16. märts. Kasutatud 14.12.2022,

<https://majandus.postimees.ee/7478389/simson-ukraina-ja-moldova-uhendati-euroopa-liidu-elektrivorguga>

LISAD

Lisa 1. Töös kasutatud Kaja Kallase säutsude originaalversioonid

1. „At #NATOSummit, discussed Russian aggression against #Ukraine & implications on Euro-Atlantic security.
  - Maximum assistance to Ukraine needed
  - Estonia continues to send Javelin missiles, ammunition, other military & humanitarian aid
  - #NATO must adapt its deterrence & defence posture” (25.02.2022)
2. „Phone call w/ @ursulavonderleyen on immediate steps after #Russia’s blatant escalation in #Ukraine: #EU giving green light to new sanctions against Russia, ready w/ further sanctions package for escalating aggression. I also welcome @olafscholz’s decision to pull plug on #NS2” (22.02.2022)
3. „The #EU just took historic steps. For the first time, supplying arms to a country under attack, #Ukraine. Whole EU airspace closed to aggressor planes. No more #SWIFT for #Russia’s banks + central bank asset freeze. Won’t stop until Putin’s war stops. #StandWithUkraine” (27.02.2022)
4. „Decision to recognise Donetsk and Luhansk oblasts of #Ukraine as independent would be a serious escalation by Kremlin. It would be a clear and grave violation of international law and the territorial integrity of Ukraine. Donetsk and Luhansk are and will be part of Ukraine. This decision would also end the Minsk agreements. By saying „no” to a political solution based on the Minsk agreements, the Kremlin shuts the door on diplomacy and creates an excuse for war.” (21.02.2022)
5. „Our focus will be on: 1. Giving maximum support to #Ukraine. 2. Isolating the aggressor from the free world & stopping Putin’s war machine. 3. Preparing for serious steps in strengthening our own defence. 2/2” (06.03.2022)
6. „Tens of thousands of people gathered at #Tallinn’s Freedom Square to support #Ukraine. Similar events across Estonia. The prevailing message was sheer love and utter resolve: free & democratic Ukraine shall prevail. Слава Україні! #StandWithUkraine” (26.02.2022)
7. „The shelling of #Zaporizhzhya nuclear plant in #Ukraine is next-level brutality in Putin’s war. I condemn this in the strongest terms. Attacking nuclear facilities is a

- criminal act to terrorise the public. Russia must stop and ensure proper nuclear safety now.” (04.03.2022)
8. „Discussed the security situation in Europe with German Chancellor @OlafScholz. Emphasized that Russia is trying to take us back to a time where spheres of influence were a guiding principle of governance. This is something we must strongly resist.” (10.02.2022)
  9. „Life on the frontline of the free world demands swift, bold decision-making and close cooperation. It is in working together that we are strong. Our priority must be to continue to support Ukraine. My full statement after meeting with Finnish PM @MarinSanna <https://t.co/PRvIGeY0vg>” (07.03.2022)
  10. „I thanked @BorisJohnson for doubling UK’s #eFP presence in #Estonia. We value UK’s contribution to collective defence in our region. Response to Russian aggression can only be total unity & resolve. Agreed on need to increase #JEF (Joint Expeditionary Force) visibility & activities.” (19.02.2022)
  11. „#Ukraine needs massive humanitarian aid delivered now. The Estonian people, public and private sector have stepped up like never before. Today @MFAestonia set up a dedicated Ukraine aid hub to further speed up and deliver all the help we can. ➡<https://t.co/vKrAnx314J>.” (9.03.2022)
  12. „I condemn in the gravest manner #Russia's large-scale military attack against #Ukraine. Aggression is a crime that demands the clearest international reaction and strong response. We are with Ukraine and the Ukrainian people at this dark hour. We #StandWithUkraine. Слава Україні!” (24.02.2022)
  13. „8 years ago #OTD, Russia instigated a conflict in Ukraine by illegally annexing a sovereign country’s territory. Now Russia is carrying out a full-blown, brutal and unprovoked attack against Ukraine. We must keep & ramp up support to #Ukraine. #CrimeaIsUkraine #StandWithUkraine” (18.03.2022)
  14. „#Estonia is very grateful to Allies’ substantial commitment in bolstering our collective defence. #Ukraine needs concrete support. We are standing up against the evil Putin has released & will not rest until his war is stopped. Read my statement: <https://valitsus.ee/en/news/statement-prime-minister-kaja-kallas-press-conference-nato-secretary-general-jens-stoltenberg>” (01.03.2022)
  15. „Yes, the economic cost would be enormous for Russia due to the #Kremlin, but the cost of lives lost would be much higher than any sanction ever will be. We must avoid

war. I remain positive that our deterrence posture and diplomacy will prevail. 3/3”
(17.02.2022)

16. „#Estonia is banning Russian airlines from our airspace. We invite all EU countries to do the same. There is no place for planes of the agressor state in democratic skies. #StandWithUkraine” (26.02.2022)

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Kättriin Avarlaid,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „**Kuidas õigustas peaminister Kaja Kallas sotsiaalmeedias Eesti poliitikat seoses Venemaa sõjaga Ukrainas?**”, mille juhendaja on Sten Hansson, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Kättriin Avarlaid

23.05.2023